

מקור המאמר בזהר פרשת פינחס דף רכו ע"א-ב
חיוב בקשת הפרנסה בפותח את ידך

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מָאן דְּפִתַּח פְּתַחַּא יִימָא. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, תְּנִינָן, כָּל מָאן דְּאָמַר תְּהִלָּה לְדָוִד בְּכָל
יוֹם תְּלַת זְמַנִּין, אִיהוּ בַר עֲלָמָא דְאַתִּי. וְהָא אֲתַמַּר
טַעְמָא. אִי בְּגִין פְּרִנְסָה וּמְזוֹנָא דְכָל עֲלָמִין, תִּרִין
זְמַנִּין אֵינּוּן בְּכָל יוֹמָא בְּצַפְרָא וּבְפִנְיָא, דְכִתְיִב, (שמות
טו) בְּתַת יִי לָכֶם בְּעָרְב בָּשָׂר וּגּו', אֲמַאי תְּלַת זְמַנִּין
בְּכָל יוֹמָא. אֶלָּא תִרִין לְמְזוֹנָא דְבְּנֵי אֵינִישֵׁי וְדְכָל
עֲלָמָא. וְחַד לְמִיּהָב תּוֹקְפָא לְהֵהוּא אֲתַר דְּפִתִּיחוּ
יְדוּי.

וְתִרִין מְזוֹנִין אֵלִין מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא, וְכִלְהוּ תְּלַת
מְזוֹנֵי כְּתִיבֵי הֶכָּא, (תהלים קמה) וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם
אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ, דָּא מְזוֹנָא דְעֵתִירִי, דִּיהִיב מִיכְלָא
סְגִי בְּעֵתוֹ, הָא חַד. תִּרִין, דְכִתְיִב וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי
רְצוֹן, דָּא מְזוֹנָא דְמִסְכְּנֵי, דְאֵינּוּן שְׁבִיעִין מְרָצוֹן, וְלֹא
מִגּוּ מִיכְלָא סְגִי. תְּלַת דְכִתְיִב פּוֹתַח אֶת יְדֶךָ, דָּא
תּוֹקְפָא לְהֵהוּא אֲתַר, וּבְפִתִּיחוּ דִּידוּי, נִפְקָא רְצוֹן
וְשִׁבְעָא לְכָלָא.

שְׁכַתוּב פּוֹתַח אֶת יְדֶךָ, זֶהוּ חֶזֶק לְאוֹתוֹ מְקוּם, וּבְפִתִּיחַת יְדֵיו יוֹצֵא רְצוֹן וְשִׁבְעַת לְכָל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִי שְׁפוֹתַח
פְּתַח יֹאמַר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
שְׁנִינָן, כָּל מִי שְׁאוֹמֵר תְּהִלָּה
לְדָוִד בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים,
הוּא בֶן הָעוֹלָם הַבָּא. וְהָרִי
נִתְבָּאָר הַטַּעַם. אִם בְּגִלְל
פְּרִנְסָה וּמְזוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת
- פְּעָמִים הֵם בְּכָל יוֹם, בְּבִקְרָא
וּבְעָרְב, שְׁכַתוּב (שמות טו) בְּתַת ה'
לָכֶם בְּעָרְב בָּשָׂר וּגּו'. לָמָּה
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם? אֶלָּא
שְׁנַיִם לְמְזוֹן בְּנֵי אָדָם וְשֶׁל כָּל
הָעוֹלָם, וְאַחַד לְתַת חֶזֶק לְאוֹתוֹ
מְקוּם שְׁיִדְּיו פְּתוּחוֹת.

וּשְׁנַיִ מְזוֹנוֹת אֵלוּ מְשַׁנְיִים זֶה
מִזֶּה, וְכֹלָם שְׁלֹשָׁה מְזוֹנוֹת
כְּתוּבִים כָּאן: (תהלים קמה) וְאַתָּה
נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ - זֶה
מְזוֹן הָעֲשִׂירִים, שְׁנוֹתֵן אֶכְל רַב
בְּעֵתוֹ. הָרִי אֶחָד. שְׁנַיִם - שְׁכַתוּב
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן, זֶה מְזוֹן
הָעֲנִיִּים, שֶׁהֵם שְׁבִיעִים מְרָצוֹן
וְלֹא מִתּוֹךְ אֶכְל רַב. שְׁלֹשָׁה -

תוּ הָכִי אוֹלִיפְנָא, דְּלֹא אִיהוּ אֶלָּא תְּרִי זְמִנִּי, בְּגִין
 מְזוֹנָא וּפְרִנְסָה בְּכָל יוֹמָא. דְּאֵלִין חַיּוּבָא עַל בְּר
 נְשָׁ. וְאִי אָמַר יְתִיר, לָאוּ בְּגִין חוּבָה אִיהוּ, אֶלָּא בְּגִין
 שְׂבַחָא גּוּ תְּשַׁבְּחֵן דְּזְמִירוֹת דְּדוֹד מַלְכָּא. (ס"א דְּנַפְיָק יְדוּי
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְרִיךְ וּשְׁבַעִים מְרַצוֹן וְעַל דָּא לָאוּ חַיּוּבָא הוּא אֶלָּא תְּרִי זְמִנִּי בְּיוֹמָא
 וּשְׂבַחָא אִיהוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַת לּוֹ זְמִירוֹת דְּדוֹד מַלְכָּא) מָאִי טַעְמָא.
 בְּגִין דְּפְרִנְסָה לָא חַזִּי לְמִשְׁאֵל אֶלָּא בְּתַר צְלוֹתָא
 וּפְרִנְסָה דְּמֵאֲרִיָּה. מַלְכָּא יִיכּוֹל בְּקִדְמִיתָא וּלְבַתָּר
 יִיכּוֹן עַבְדּוּי.

הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) בָּאתִי לְגַנִּי אַחֲתִי
 כֻּלָּה אַכְלֵתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יִינִי
 עִם חֲלָבִי, לְבַתָּר אֲכָלוּ רַעִים. אַכְלֵתִי יַעֲרִי, דָּא
 צְלוֹתָא דְּמִיּוֹשֵׁב. עִם דְּבִשֵׁי דָּא קְרִיאַת שְׁמַע.
 אַכְלֵתִי יַעֲרִי דָּא צְלוֹתָא דְּמִיּוֹשֵׁב, הֵהוּא יַעֲרִי (ד) ^ד
 לְבַנּוֹן, יוֹצֵר אוֹר (ס"א מְשָׁרְתִים) וְהָאוֹפְנִים וְחַיּוֹת
 הַקּוֹדֶשׁ, (פּוֹלֵם קְדוּשִׁים) כָּל הַגִּי אֶקְרוּן יַעֲרִי אֵילָנִין
 וְנִצְיָבִין דְּבֵיהִי. עִם דְּבִשֵׁי דָּא קְרִיאַת שְׁמַע, דְּאִיהוּ
 מְתִיקוּ דְּכָלָא, בְּכַמָּה צוֹפִין וּמְתִיקוּן.

שְׁתִּיתִי יִינִי, דָּא צְלוֹתָא, דְּמַעוּמְד, מְטִיבוּ (ס"א מְשִׁיכוּ)
 דְּיִינָא עֲלָאָה דְּאֶתְנַטֵּר. וְדָא בְּשֵׁלֶשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת.
 עִם חֲלָבִי, אֵלִין אֵינוּן שְׁלֵשׁ בְּרָכוֹת אַחֲרוֹנוֹת,
 עֲלִיוֹן הַמְּשֻׁמֵּר, וְזֶה בְּשֵׁלֶשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת. עִם חֲלָבִי - אֵלָּה אוֹתָן שְׁלֵשׁ בְּרָכוֹת אַחֲרוֹנוֹת,

עוֹד כֶּף לְמַדְנּוּ, שְׂאִינוּ אֶלָּא
 פְּעַמִּים בְּשִׁבִיל מְזוֹן וּפְרִנְסָה
 בְּכָל יוֹם, שְׂאֵלוּ חַיּוּב עַל הָאָדָם.
 וְאִם אָמַר יוֹתֵר, לֹא בְּגַלְל חוּבָה
 הוּא, אֶלָּא בְּשִׁבִיל שְׂבַח תוֹךְ
 תְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל זְמִירוֹת דְּדוֹד
 הַמְּלָךְ. (שְׂיוּצָא יְדוּי שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרַךְ הוּא
 וּמְבַרַךְ וּשְׁבַעִים מְרַצוֹן, וְעַל זֶה אֵין חַיּוּב הוּא
 אֶלָּא פְּעַמִּים בְּיוֹם, וּשְׂבַח הוּא לְקְדוּשׁ-בְּרַךְ-הוּא
 לְתַת לּוֹ זְמִירוֹת שֶׁל דוֹד הַמְּלָךְ) מָה הַטַּעַם?
 מִשּׁוּם שְׁפְרִנְסָה לֹא רָאוּי
 לְשָׂאֵל, רַק לְאַחַר הַתְּפִלָּה
 וּפְרִנְסַת רְבוּנוּ. הַמְּלָךְ יֵאכֵל
 בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר כֶּף יֵאכְלוּ עַבְדָּיו.

זֶהוּ שְׂכָתוֹב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) בָּאתִי
 לְגַנִּי אַחֲתִי כֻּלָּה [וּגוּ'] אַכְלֵתִי
 יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יִינִי עִם
 חֲלָבִי, אַחַר כֶּף אֲכָלוּ רַעִים.
 אַכְלֵתִי יַעֲרִי - זו תְּפִלַּת מִיּוֹשֵׁב.
 עִם דְּבִשֵׁי - זו קְרִיאַת שְׁמַע.
 אַכְלֵתִי יַעֲרִי - זו תְּפִלַּת מִיּוֹשֵׁב,
 אוֹתוֹ יַעֲרִי לְבַנּוֹן, יוֹצֵר אוֹר
 (מְשָׁרְתִים) וְהָאוֹפְנִים וְחַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ
 (פּוֹלֵם קְדוּשִׁים), כָּל אֵלָּה נְקַרְאִים יַעֲרִי
 עֲצִים וְנִצְצִים שְׂבוּ. עִם דְּבִשֵׁי -
 זו קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁהִיא מְתִיקוֹת
 הַכֵּל, בְּכַמָּה צוֹפִים וּמְתוּקִים.

שְׁתִּיתִי יִינִי - זו תְּפִלַּת
 מַעֲמָד, מֵהַטּוֹב (מְשִׁיכָה) שֶׁל יִין
 עֲלִיוֹן הַמְּשֻׁמֵּר, וְזֶה בְּשֵׁלֶשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת. עִם חֲלָבִי - אֵלָּה אוֹתָן שְׁלֵשׁ בְּרָכוֹת אַחֲרוֹנוֹת,

נערך ונסדר על ידי "מפעל הזוהר העולמי" לקירוב הגאולה ברחמים. - דפי "חק לישראל היומי"
 ניתן לקבל בחינם לזיכוי הרבים בלבד. טל': 054-8436784 או אצל מלכות דוד רחוב השומר 74 ב"ב

וּכְלוּלִים אֵלוֹ בְּאֵלוֹ. עַד כָּאן
מֵאֲכַל הַמֶּלֶךְ. לְאַחַר שְׂאֵכַל
הַמֶּלֶךְ - אֲכָלוּ רַעִים לְמַעַלְהָ,
שְׂתוֹ וּשְׂכָרוֹ דוֹדִים לְמַטָּה.

וְלִכְן אֵין חַיִּיב אֶלָּא מְזוֹן אֶלָּא
לְאַחַר הַתְּפִלָּה. בְּתַפְלַת מְנַחָה
(בְּעֶרְב) לְפָנֵי הַתְּפִלָּה. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁעַד שֶׁלֹּא נִמְצָא דִין
קָשָׁה בְּעוֹלָם, בְּעוֹד שְׂפָנֵי הַמֶּלֶךְ
מְאִירוֹת, יֹאמֵר תְּהִלָּה לְדָוִד
בְּסִדּוֹר זֶה שֶׁל הַמְּזוֹן. שְׂלֹאֲחַר
שֶׁהָדִין שָׂרוּי וְתָלוּי עַל הָעוֹלָם,
זוֹ אֵינָה הַשְּׂעָה. בָּא רַבִּי פְּנַחֵס
וּנְשָׂקוּ.

וְאֵתְּכִלְיָן אֵלֶיךָ בְּאֵלֶיךָ. עַד כִּעַן מִיִּכְלָא דְּמִלְכָּא.
לְבַתָּר דְּאֲכַל מִלְכָּא, אֲכָלוּ רַעִים לְעֵילָא, שְׂתוֹ וּשְׂכָרוֹ
דוֹדִים לְתַתָּא.

וְעַל דָּא לִית חַיִּיבָא דְּמְזוֹנָא אֶלָּא לְבַתָּר צְלוֹתָא.
בְּצְלוֹתָא דְּמְנַחָה (בְּעֶרְב) קוֹדֵם צְלוֹתָא מָא
טַעְמָא. בְּגִין דְּעַד לָא אֲשַׁתְּכַח דִּינָא קְשִׁיָּא, בְּעוֹד
דְּאֲנַפִּין דְּמִלְכָּא נְהִירִין, יִימָא תְּהִלָּה לְדָוִד, בְּהֵאֵי
סִדּוֹרָא דְּמְזוֹנָא. דְּלְבַתָּר דְּדִינָא שְׂרִיָּא וְתָלוּי עַל
עֲלָמָא, לָאו שְׂעָתָא אִיהוּ. אֲתָא רַבִּי פְּנַחֵס וּנְשָׂקִיָּה.

ספר אור הזהר (עמוד 328)

(ז) אין לי נחת רוח, כמו בשעה שאני מתפלל או לומד זהר

רבי פנחס מקאריין זצ"ל אמר: אין לי נחת רוח, כמו בשעה שאני מתפלל או לומד זהר. (חכם הרוים)

(יא) אין דבר שנוכל להחביא את עצמו שם, כמו בספר הזהר

רבי פנחס מקאריין זצ"ל אמר: אין דבר שנוכל להחביא את עצמו שם, כמו בספר הזהר, ולפעמים בספר אור החיים, מה שאין כן בכל הספרים צריך לחפש הרבה עד שמוצא בו אדם דבר שהוא אלהות. (חכם הרוים)

(יב) שבח והודאה להשם יתברך שלא ברא אותו בשנים שלא נתפשט הזהר בעולם

רבי פנחס מקאריין זצ"ל נתן שבח והודאה להשם יתברך על שלא ברא אותו בשנים שלא נתפשט הזהר בעולם, כי הזהר האט מיר דערהאלטן ביים יודישקייט (הזהר החזיק אותי ביהדות). (חכם הרוים)

(יג) מברך להשם בכל פעם, מה שנברא בזמן שיש זהר הקדוש בעולם

הרב הקדוש רבי פנחס מקאריין זצ"ל היה אומר, שמברך להשם בכל פעם, מה שנברא בזמן שיש זהר הקדוש בעולם. וכן הוא האמת, אלו שלא ראו הזהר הקדוש, אם שדבריהם אמת, לא היה באפשרי לפרש הדבר להעולם. והזהר הקדוש מאיר לעולם. (בגן שלמה)

(יד) רבינו הקדוש מסאטמאר לומד בספר הקדוש "עץ חיים" בקול גדול ברגש אש קדוש בהתלהבות גדולה

בשהייתי בחור בן י"ז שנה, הייתי קם לפנות בקר בכל לילה בשעה אחת וחצי, ולפני שעה שהלכתי לישיבה (סאטמאר) הייתי נכנס למעון קדשו לראות פני רבינו בעל דברי יואל מסאטמאר וכותו יגן עלינו, וכמה פעמים עמדו שם אנשים עם בקשות ופתקאות לכנס אל הקדוש פנימה, ואז הסתפלתי לרגע אחד לראות צורתו הקדושה, ותכף אחר זה הלכתי ללמד בישיבה.